

PROGRAM STUDIÓW

Program obowiązuje od roku akademickiego: 2023/2024

1. **KIERUNEK STUDIÓW: BEZPIECZEŃSTWO NARODOWE**
2. **KOD ISCED: 1032 OCHRONA I BEZPIECZEŃSTWO**
3. **FORMA/FORMY STUDIÓW: STACJONARNE/NIESTACJONARNE**
4. **LICZBA SEMESTRÓW: 6**
5. **ABSOLWENTOM: LICENCJAT**
6. **TUTUŁ ZAWODOWY NADAWANY PROFIL KSZTAŁCENIA: OGÓLNOAKADEMICKI**
7. **DZIEDZINA NAUKI/SZTUKI: NAUKI SPOŁECZNE**
8. **DYSCYPLINA NAUKOWA/ARTYSTYCZNA: NAUKI O BEZPIECZEŃSTWIE 80% (144 ECTS), NAUKI O POLITYCE I ADMINISTRACJI 20% (36 ECTS)**
9. **Liczba punktów ECTS konieczna do ukończenia studiów: 180**
 - 1) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: **93** - studia stacjonarne, **55** - studia niestacjonarne
 - 2) liczba punktów ECTS, którą student musi uzyskać w ramach zajęć związanych z prowadzoną działalnością naukową w dyscyplinie lub dyscyplinach, do których przyporządkowany jest kierunek studiów w wymiarze większym niż 50% ogólnej liczby punktów ECTS: **93**
 - 3) liczba punktów ECTS, którą student uzyskuje realizując zajęcia podlegające wyborowi (co najmniej 30% ogólnej liczby punktów ECTS): **81**
 - 4) liczba punktów ECTS, jaką student musi uzyskać w ramach zajęć z dziedziny nauk humanistycznych lub nauk społecznych, nie mniejsza niż 5 ECTS – kierunek jest przyporządkowany do nauk społecznych - z zakresu nauk humanistycznych 5 ECTS (Filozofia bezpieczeństwa, Najnowsza historia powszechna, Podstawy logiki).
10. **Łączna liczba godzin zajęć: 4 575 (studia stacjonarne), 4 515 (studia niestacjonarne) – w tym liczba godzin zajęć prowadzonych z bezpośrednim udziałem nauczycieli akademickich lub innych osób prowadzących zajęcia: studia stacjonarne – od 2 395 (grupa przedmiotów z zakresu system bezpieczeństwa RP oraz bezpieczeństwo UE) do 2 410 (grupa przedmiotów z zakresu zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności); studia niestacjonarne – od 1390 (grupa przedmiotów w zakresie zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności) do 1395 (grupa przedmiotów z zakresu system bezpieczeństwa RP oraz bezpieczeństwo UE).**

Liczba godzin w ramach e-learningu – 4 studia stacjonarne.

11. **Koncepcja i cele kształcenia** (w tym opis sylwetki absolwenta):

Studia pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* dostarczą absolwentom zarówno ogólną wiedzę z zakresu bezpieczeństwa, jak i umiejętności praktycznego działania w sytuacjach kryzysowych oraz kompetencje społeczne, ułatwiające podejmowanie świadomych i odpowiedzialnych decyzji zwłaszcza w zakresie bezpieczeństwa.

Absolwent będzie dysponował:

- **podstawowym zasobem wiedzy ogólnej** z zakresu nauk o bezpieczeństwie;
- **wiedzą** z zakresu nauk o bezpieczeństwie, ekonomicznych, prawnych i politycznych, umożliwiającą rozumienie charakteru i mechanizmów funkcjonowania bezpieczeństwa narodowego oraz wiedzą kierunkową z zakresu ogólnej i polskiej problematyki bezpieczeństwa, polityki bezpieczeństwa w wymiarze krajowym i ponadnarodowym, zarządzania bezpieczeństwem m.in. zaznajamiając się z: prawnymi podstawami bezpieczeństwa; poszczególnymi rodzajami bezpieczeństwa; współczesnymi zagrożeniami cywilizacyjnymi mającymi podłoże zarówno o charakterze militarnym, jak i niemilitarnym; funkcjonowaniem instytucji kształtujących środowisko bezpieczeństwa na różnych szczeblach funkcjonowania państwa;
- **umiejętnościami** w tym m.in.: analizowania i stosowania zasad prawnych oraz procedur bezpieczeństwa i zarządzania kryzysowego w odniesieniu zarówno do skali globalnej czy narodowej, ale także regionalnej i lokalnej, a także refleksji nad integralnością i efektywnością systemu zarządzania kryzysowego jako elementu systemu bezpieczeństwa narodowego; rozpoznawania, diagnozowania i definiowania zasadniczych problemów związanych z szeroko pojętym bezpieczeństwem, umocowanym w historycznych doświadczeniach, a także wyzwań bezpieczeństwa globalnego i europejskiego;
- **kompetencjami społecznymi** takimi jak m.in.: przygotowanie do pracy na stanowiskach w administracji publicznej (w szczególności w jednostkach organizacyjnych służb państwowych odpowiedzialnych za bezpieczeństwo narodowe); kierowanie zespołami ludzkimi wykonującymi nowe zadania związane z zagrożeniami powodowanymi przez współczesne uwarunkowania cywilizacyjne; posługiwanie się fachową literaturą oraz aktualnym ustawodawstwem z zakresu działalności związanej z bezpieczeństwem narodowym.

Student może wybrać przedmioty z 3 grup przedmiotów do wyboru w zakresie:

- **Systemu bezpieczeństwa RP** – w ramach tej grupy przedmiotów, student poza wiedzą i umiejętnościami kształtowanymi przez przedmioty podstawowe i kierunkowe, ma możliwość uzyskania dodatkowej wiedzy z zakresu: zarządzania kryzysowego; strategii bezpieczeństwa RP; zagrożeń asymetrycznych; ekonomiki obronności; funkcjonowania wojska, służb specjalnych i podmiotów niepaństwowych we współczesnym środowisku bezpieczeństwa. Zdobyta wiedza i ukształtowane umiejętności przygotowują absolwenta tej specjalności do pracy w roli np. analityka służb specjalnych lub urzędnika pionu cywilnego MON, dziennikarza zajmującego się problematyką bezpieczeństwa i obronności, urzędnika administracji regionalnej i lokalnej odpowiedzialnego za współpracę z instytucjami bezpieczeństwa, pracownika działu marketingu lub PR przedsiębiorstw sektora zbrojeniowego, itp. Umożliwią mu ponadto rozumienie problematyki bezpieczeństwa narodowego i międzynarodowego, ze szczególnym uwzględnieniem problematyki wojska i służb specjalnych, przydatnych w działalności społecznej i politycznej.

- **Zarządzania kryzysowego i ochrony ludności** – w ramach tej grupy przedmiotów, każdy student poza wiedzą i umiejętnościami kształtowanymi przez przedmioty podstawowe i kierunkowe, ma możliwość uzyskania dodatkowej wiedzy m.in. z zakresu: zarządzania kryzysowego i planowania cywilnego, monitorowania zagrożeń i analizy ryzyka w obszarze bezpieczeństwa powszechnego, kształtowania bezpiecznego środowiska lokalnego, komunikacji społecznej i interpersonalnej w sytuacjach kryzysowych, sporządzania planu zarządzania kryzysowego, planowania i organizacji obrony cywilnej; analizy zagrożeń miejscowych; organizacji pracy zespołu i centrum zarządzania kryzysowego oraz ich logistycznego zabezpieczenia. Zdobyta wiedza i ukształtowane umiejętności przygotowują absolwenta tej specjalności do pracy w Wydziałach Zarządzania Kryzysowego i Ochrony Ludności na poziomie lokalnym i regionalnym oraz w Państwowej Straży Pożarnej i innych służbach ratowniczych. Umożliwią mu ponadto szerokie spojrzenie na problematykę bezpieczeństwa społeczności lokalnych i państwa, niezbędną w działalności społecznej i politycznej, jako inicjatora i kreatora społeczeństwa obywatelskiego.
- **Bezpieczeństwa UE** – w ramach tej grupy przedmiotów, student poza wiedzą i umiejętnościami kształtowanymi przez przedmioty podstawowe i kierunkowe, ma możliwość uzyskania dodatkowej wiedzy z zakresu: zjawisk i procesów generujących wyzwania i zagrożenia w sferze bezpieczeństwa europejskiego, w tym zwłaszcza terroryzmu, przestępczości zorganizowanej i migracji; roli instytucji i organizacji związanych ze sferą bezpieczeństwa publicznego w krajach UE; funkcjonowania służb odpowiedzialnych za bezpieczeństwo wewnętrzne w krajach UE oraz ich współpracy; ochrony danych osobowych. Zdobyta wiedza i ukształtowane umiejętności przygotowują absolwenta tej specjalności do pracy np. w Policji, służbach specjalnych, urzędach odpowiedzialnych za politykę bezpieczeństwa wewnętrznego oraz współpracę w tym zakresie z partnerami unijnymi, dziennikarza zajmującego się problematyką bezpieczeństwa, itp. Umożliwią mu ponadto rozumienie problematyki bezpieczeństwa europejskiego, ze szczególnym uwzględnieniem bezpieczeństwa wewnętrznego, przydatnego w działalności społecznej i politycznej.

Podsumowując, absolwenci studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* będą przygotowani do pracy w służbach mundurowych (m.in. Policja, Wojsko Polskie, Straż Graniczna, Państwowa Straż Pożarna), w administracji publicznej państwowej i samorządowej oraz służbach, inspekcjach i strażach funkcjonujących w sektorze bezpieczeństwa, zwłaszcza w samorządowych instytucjach zarządzania kryzysowego i ochrony ludności.

Absolwent studiów pierwszego stopnia na kierunku *bezpieczeństwo narodowe* jest przygotowany do podjęcia studiów drugiego stopnia na kierunkach z obszaru nauk społecznych, a zwłaszcza na kierunku bezpieczeństwo narodowe, politologia, ekonomia, administracja, zarządzanie i kryminologia.

Ponadto studenci kończący studia mogą uzupełnić bądź poszerzyć swoje wykształcenie na studiach podyplomowych.

12. EFEKTY UCZENIA SIĘ:

BN – Bezpieczeństwo narodowe

1 – studia I stopnia

A – profil ogólnoakademicki

W – efekty uczenia się w zakresie wiedzy

U – efekty uczenia się w zakresie umiejętności

K – efekty uczenia się w zakresie kompetencji społecznych

01, 02... - numer kolejnych efektów uczenia się

Symbole efektów uczenia się na kierunku	Po ukończeniu studiów na kierunku <i>Bezpieczeństwo narodowe</i> absolwent:	Odniesienie kierunkowych efektów uczenia się do:	
		uniwersalnych charakterystyk dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (ustawa o ZSK)	charakterystyk drugiego stopnia dla danego poziomu Polskiej Ramy Kwalifikacji (rozporządzenie MNiSW)
W zakresie WIEDZY			
BN1A_W01	Posiada wiedzę na temat organizacji i struktury wspólnot regionalnych i lokalnych oraz znaczenia zachowania w nich bezpieczeństwa. Zna zasady tworzenia i rozwoju różnych form przedsiębiorczości.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W02	Posiada wiedzę o państwie, władzy, polityce i administracji oraz prawie i ich rolach w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa w wymiarze polskim i europejskim; a także zna zasady funkcjonowania systemu politycznego oraz organizacji i instytucji społeczno-politycznych w sferze bezpieczeństwa w wymiarze społecznym, ekonomicznym, militarnym, politycznym.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W03	Zna i rozumie kierunki oraz procesy zmian w koncepcjach bezpieczeństwa narodowego i ich konsekwencji dla struktur instytucji publicznych i społecznych.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W04	Dysponuje wiedzą na temat podejmowania decyzji oraz rozumie mechanizmy zarządzania w sferze bezpieczeństwa z uwzględnieniem etycznych aspektów. Zna zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W05	Ma wiedzę dotyczącą roli instytucji i organizacji, związanych ze sferą bezpieczeństwa publicznego.	P6U_W	P6S_WG
BN1A_W06	Posiada wiedzę na temat zjawisk i procesów, generujących wyzwania i zagrożenia w sferze bezpieczeństwa – szczególnie na poziomie regionalnym.	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
BN1A_W07	Zna głównych uczestników globalnego systemu bezpieczeństwa, ich role, zadania, interesy (państwa, Unia Europejska, NATO, pozaeuropejskie organizacje regionalne, ONZ).	P6U_W	P6S_WG P6S_WK

BN1A_W08	Charakteryzuje procesy wewnętrzne oraz mechanizmy działania podstawowych modeli systemów bezpieczeństwa w różnych krajach, potrafi opisywać ich relacje z otoczeniem międzynarodowym.	P6U_W	P6S_WG P6S_WK
BN1A_W09	Zna i rozumie mechanizmy oraz reguły strategii komunikowania oraz zachowania się jednostek i zespołów ludzkich w sytuacjach zagrożenia.	P6U_W	P6S_WG
BN1A_W10	Dostrzega i wyjaśnia role kultury, religii, etyki w procesach przemian współczesnej cywilizacji.	P6U_W	P6S_WK
BN1A_W11	Zna teoretyczne podstawy i metodologie badań bezpieczeństwa (aparaturę pojęciową, metody analizy, kolejność stosowania metod, strukturę badań, zasadę systemowości, zasadę wzajemnych powiązań i zależności).	P6U_W	P6S_WK P6S_WG
W zakresie UMIEJĘTNOŚCI			
BN1A_U01	Potrafi analizować i wyjaśniać oraz przewidywać zachowania człowieka i grup społecznych, a także mechanizmy funkcjonowania wspólnot lokalnych i organizacji politycznych, ze szczególnym naciskiem na aspekt bezpieczeństwa narodowego.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
BN1A_U02	Umie określić rolę państwa i bezpieczeństwa w życiu społeczeństwa oraz wyjaśnić kompetencje poszczególnych instytucji państwowych w obszarze bezpieczeństwa publicznego. Potrafi aktywnie uczestniczyć w debacie publicznej i argumentować swoje wypowiedzi.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
BN1A_U03	Przy wykorzystaniu właściwych źródeł i informacji potrafi analizować zjawiska w sferze bezpieczeństwa z wykorzystaniem odpowiednich metod i technik badawczych. Posiada potrzebę dalszego autorozwoju – doskonalenia, uzupełniania i poszerzania wiedzy.	P6U_U	P6S_UW P6S_UU
BN1A_U04	Potrafi dostrzec i ocenić społeczne oczekiwania odnośnie instytucji społeczno-politycznych oraz zagrożenia dla porządku społecznego, prawnego i politycznego. Posiada umiejętność prognozowania zjawisk wpływających na bezpieczeństwo narodowe oraz zagrożeń istniejącego porządku prawnego, społecznego i politycznego.	P6U_U	P6S_UW
BN1A_U05	Umie analizować i oceniać proces rządzenia i podejmowania decyzji oraz dostrzegać ich konsekwencje dla bezpieczeństwa publicznego. Potrafi planować i organizować pracę indywidualną oraz w zespole.	P6U_U	P6S_UK P6S_UW P6S_UO
BN1A_U06	Potrafi analizować i oceniać treści przekazu medialnego, szczególnie z punktu widzenia bezpieczeństwa publicznego. Umie wykorzystywać taki przekaz w działalności zawodowej. Potrafi przygotować pracę pisemną w języku polskim i obcym przy wykorzystaniu różnorodnych źródeł.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
BN1A_U07	Umie wskazać rozwiązania konkretnych problemów i proponuje w tym zakresie odpowiednie rozwiązania. Potrafi wykorzystywać normy prawne obowiązujące w sferze bezpieczeństwa narodowego.	P6U_U	P6S_UW
BN1A_U08	Potrafi przeprowadzić analizę sytuacji bezpieczeństwa narodowego oraz oceny funkcjonowania systemu bezpieczeństwa narodowego Rzeczypospolitej Polskiej. Potrafi ocenić poziom zagrożenia ekonomicznego, politycznego, społecznego, militarne.	P6U_U	P6S_UW P6S_UK
BN1A_U09	Potrafi posługiwać się językiem obcym na poziomie B2 Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego.	P6U_U	P6S_UK

BN1A_U10	Posiada umiejętności doboru ćwiczeń i form aktywności fizycznej do poziomu swoich umiejętności sportowych i sprawności fizycznej w celu uczestnictwa w kulturze fizycznej przez całe życie.	P6U_U	P6S_UW P6S_UO
W zakresie KOMETENCJI SPOŁECZNYCH			
BN1A_K01	Jest przygotowany do aktywnego uczestnictwa w życiu publicznym, w tym w zespołach realizujących cele społeczne, polityczne i obywatelskie w sferze bezpieczeństwa publicznego.	P6U_K	P6S_KO
BN1A_K02	W komunikowaniu się z otoczeniem wykorzystuje wiedzę z zakresu nauk o bezpieczeństwie.	P6U_K	P6S_KO P6S_KK
BN1A_K03	Jest przygotowany do pracy w organizacjach i instytucjach publicznych, w tym organach administracji publicznej i w służbach oraz w podmiotach komercyjnych realizujących zdania z zakresu bezpieczeństwa narodowego.	P6U_K	P6S_KK P6S_KO
BN1A_K04	Ma świadomość zachowywania się w sposób profesjonalny i etyczny w pracy zawodowej oraz działalności publicznej. Potrafi działać i myśleć w sposób przedsiębiorczy.	P6U_K	P6S_KR
BN1A_K05	Jest przekonany o potrzebie właściwego postępowania w sytuacjach zagrożenia jednostkowego i grupowego	P6U_K	P6S_KR
BN1A_K06	Jest zdolny do samodzielnego budowania systemu własnych poglądów i formułowania krytycznych ocen.	P6U_K	P6S_KK

13. **ZAJĘCIA WRAZ Z PRZYPISANYMI DO NICH PUNKTAMI ECTS, EFEKTAMI UCZENIA SIĘ I TREŚCIAMI PROGRAMOWYMI:**

Przedmioty		Minimalna liczba punktów ECTS	Treści programowe	Odniesienie do efektów uczenia się na kierunku
1. PRZEDMIOTY KSZTAŁCENIA OGÓLNEGO:				
1.	Język obcy	9	<u>Treści leksykalne:</u> Zagadnienia występujące w ogólnodostępnych i stosowanych na zajęciach podręcznikach na poziomie B2 (np. uniwersytet, przedmiot studiów, wykształcenie, praca, media, technologie, środowisko, zdrowie, żywienie, sport, czas wolny, edukacja, zakupy, podróżowanie, społeczeństwo, kultura, zjawiska społeczne). <u>Treści gramatyczne:</u>	BN1A_U09 BN1A_K06

			<p>Zgodne z sylabusem podręczników przewidzianych dla poziomu B2 dla danego języka i zgodne z wymaganiami Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego Rady Europy</p> <p><u>Funkcje językowe:</u> Zgodne z sylabusem podręczników dla poziomu B2 i pozwalające studentom na porozumiewanie się w języku obcym (np. branie czynnego udziału w dyskusjach, wyrażanie emocji oraz wyrażanie swoich opinii, argumentowanie i formułowanie swojego punktu widzenia w formie ustnej i pisemnej, dokonywanie prezentacji).</p>	
2.	Ochrona własności przemysłowej i prawa autorskiego	1	<p>Pojęcie utworu, prawa autorskie osobiste i majątkowe. Dozwolony użytek. Prawa pokrewne. Wynalazek, wynalazek biotechnologiczny oraz patent. Znaki towarowe oraz prawa ochronne na znaki towarowe. Wzory przemysłowe, wzory użytkowe.</p>	<p>BN1A_W04 BN1A_U06 BN1A_U07 BN1A_K04</p>
3.	Przedsiębiorczość	1	<p>Konceptualizacja przedsiębiorczości. Cechy osobowości a przedsiębiorczość. Przedsiębiorca jako osoba: charakterystyka cech osobowości przedsiębiorcy, motywacja do podejmowania działalności gospodarczej. Kompetencje przedsiębiorcze. Poznawcze uwarunkowania przedsiębiorcy. Szansa jako źródło przedsięwzięć gospodarczych. Rodzaje szans i sposoby ich wykorzystania. Strefy zagrożeń. Wpływ warunków zewnętrznych na powstawanie i rozwijanie przedsięwzięć biznesowych. Planowanie przedsięwzięć biznesowych. Przedsiębiorczość indywidualna, akademicka, społeczna, rodzinna. Pojęcie, istota i rodzaje innowacji.</p>	<p>BN1A_W01 BN1A_U01 BN1A_U05 BN1A_K04</p>
4.	Techniki informacyjno-komunikacyjne	1	<p>Technologie informacyjno-komunikacyjne (ICT) – pojęcie, geneza ICT, czynniki wpływające na rozwój nowych technologii. Wykorzystanie urządzeń telekomunikacyjnych i informatycznych oraz usług im towarzyszących, w szczególności e-learningu w procesie informacyjno-komunikacyjnym. Gromadzenie, przetwarzanie, udostępnianie informacji w formie elektronicznej z wykorzystaniem wszelkich dostępnych narzędzi komunikacji. Tworzenie i zastosowanie elektronicznych baz danych. RODO a techniki informacyjno-komunikacyjne. Rola mediów społecznościowych w komunikacji. Systemy operacyjne i aplikacje użytkowe.</p>	<p>BN1A_W06 BN1A_W09 BN1A_U03 BN1A_U05 BN1A_K03 BN1A_K04</p>

Przedmioty w zakresie wsparcia studentów w procesie uczenia się (jeden do wyboru)				
1.	Metody wspomagania uczenia się	2	Podstawowe zagadnienia z zakresu metod uczenia się. Indywidualne preferencje uczenia się: style uczenia się, typy inteligencji i ich wpływ na uczenie się. Mocne strony, potencjał, ograniczające przekonania. Teorie, wymiary i modele uczenia się. Zewnętrzne i wewnętrzne warunki uczenia się. Uczenie się, motywacja i wiek uczących się. Siła woli, samokontrola. Motywacja samoistna; motywacja samoistna a cele uczenia się i zaangażowanie. Wybrane techniki uczenia się.	BN1A_W06 BN1A_U03 BN1A_K06
2.	Psychologia rozwoju osobistego		Psychologia pozytywna, psychologia zdrowia i psychologia rozwoju osobistego w świetle teorii. Psychologiczne teorie stresu – proaktywne sposoby radzenia sobie ze stresem. Filozofia asertywności. Podstawy teoretyczne komunikacji interpersonalnej oraz psychologii grupy. Teorie odporności psychicznej. Psychologia zmiany. Psychologia rozwoju osobistego – praktyczny aspekt psychologii zdrowia (pozytywnej). Implikacje praktyczne. Stres – proaktywne sposoby radzenia sobie ze stresem. Sposoby radzenia sobie ze stresem w praktyce. Konstruktywna komunikacja interpersonalna jako wyraz dojrzałości psychicznej oraz narzędzie rozwoju osobistego w relacjach społecznych, współpracy w grupie. Odporność psychiczna. Psychologia zmiany. Zarządzanie czasem. Zarządzanie zespołem	BN1A_W01 BN1A_W03 BN1A_W09 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K06
Przedmioty z dziedziny nauk humanistycznych i społecznych				
1.	Filozofia bezpieczeństwa	1	Działy, dziedziny i funkcje filozofii a pojęcie bezpieczeństwa. Najważniejsze problemy filozofii starożytnej. Filozofia a teologia średniowiecza. Renesansowy antropocentryzm. Nowożytny racjonalizm. Filozofia Oświecenia. Filozofia XIX w. Rola filozofii we współczesnym świecie.	BN1A_W01 BN1A_W04 BN1A_W10 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U06 BN1A_K05 BN1A_K06
2.	Najnowsza historia powszechna	2	Sytuacja polityczna na świecie przed 1914 r. I wojna światowa i jej konsekwencje. Paryska konferencja pokojowa i traktat wersalski – nowy układ sił na świecie po 1918 r. Narodziny totalitaryzmów. II wojna światowa. Dwubiegunowość polityczna świata po 1945 r. - „zimna wojna”. Odprężenie w	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W08 BN1A_U01

			stosunkach międzynarodowych w latach 70 i 80 XX wieku. Upadek ZSRR – konsekwencje dla świata.	BN1A_U02 BN1A_U05 BN1A_U08 BN1A_K04 BN1A_K05
3.	Podstawy logiki	2	Rozwój logiki w aspekcie historycznym. Poznawczy status języka, nazw i nazywania. Warunki poprawności definicji w logice. Budowa i rodzaje zdań. Kwadrat logiczny. Zdanie a sąd. Sądy analityczne, syntetyczne, a priori, a posteriori i ich kombinacje. Pojęcie prawdy. Prawo niesprzeczności oraz prawo wyłączonego środka. Prawa logicznego wnioskowania. Erystyka, jako umiejętność poprawnej argumentacji.	BN1A_W02 BN1A_W09 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_K04 BN1A_K06
2. PRZEDMIOTY PODSTAWOWE/KIERUNKOWE:				
1.	Historia wojen i wojskowości	5	Części składowe oraz podstawowe pojęcia historii wojskowej. Dyscypliny historii wojskowości: historia wojska, historia wojen, historia sztuki wojennej, historia myśli wojskowej i nauki wojennej. Wybrane konflikty na ziemiach polskich na przestrzeni wieków. Ogólna charakterystyka I wojny światowej; nowe elementy sztuki wojennej. Warunki i czynniki odrodzenia się państwa polskiego w latach 1918-1921. Charakter i ogólny przebieg (etapy) II wojny światowej.	BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W06 BN1A_U02 BN1A_U04 BN1A_U05 BN1A_K05 BN1A_K06
2.	Administracja bezpieczeństwa lokalnego	4	Administracja publiczna jako przedmiot badań różnych dyscyplin wiedzy. Modele administracji publicznej, ewolucja w administracji. Samorząd terytorialny oraz bezpieczeństwo narodowe jako kategorie administracyjno-prawne. Zadania i kompetencje z zakresu bezpieczeństwa narodowego wykonywane przez samorząd gminny i powiatowy. Działania samorządu w obszarze bezpieczeństwa: społecznego, ekologicznego, militarnego, kulturowego. Administracja lokalna a podsystem ochronny i obronny. Tryb podejmowania decyzji w administracji. Podstawowe instytucje bezpieczeństwa i porządku publicznego w wymiarze lokalnym. Współpraca instytucji i organizacji pozarządowych działających na rzecz bezpieczeństwa z administracją.	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_K01 BN1A_K02

3.	Wstęp do teorii bezpieczeństwa	5	Stan nauk o bezpieczeństwie i główne kierunki badań. Tradycyjne i współczesne pojęcie bezpieczeństwa. Kompleksowa teoria bezpieczeństwa. Współczesne wyzwania i zagrożenia dla bezpieczeństwa zewnętrznego oraz wewnętrznego państwa. Podmiotowy i przedmiotowy wymiar bezpieczeństwa zewnętrznego oraz wewnętrznego. Metody, środki i instrumenty zapewnienia bezpieczeństwa zewnętrznego oraz wewnętrznego. Zacieranie się granic między bezpieczeństwem zewnętrznym a wewnętrznym w warunkach globalizacji i integracji regionalnej. Rola mocarstw w zapewnieniu bezpieczeństwa. Prognoza rozwoju bezpieczeństwa uniwersalistyczna, ogólnoeuropejska i euroatlantycka.	BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_U03 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K03 BN1A_K06
4.	Geopolityka	4	Pojęcie geopolityki. Wpływ czynników geograficznych na prowadzenie polityki zagranicznej. Wpływ globalizacji na procesy geopolityczne. Znaczenie geopolityki w wybranych regionach świata.	BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U05 BN1A_K02 BN1A_K06
5.	Nauka o państwie i prawie	5	Państwo, jego geneza i definicje. Funkcje współczesnego państwa. Typologia państw. Racja stanu i jej składowe. Władza polityczna – zróżnicowanie definicyjne. Legitymacja władzy. System prawny – elementy składowe. Hierarchia źródeł prawa. Norma prawna. Podmiotowość polityczna – definicja i poziomy podmiotowości. Konstrukcja państwa prawnego i demokratycznego państwa prawnego. Zasady polskiego systemu politycznego.	BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_U02 BN1A_U05 BN1A_K01 BN1A_K06
6.	Bezpieczeństwo wewnętrzne	5	Pojęcie, zakres i podmioty bezpieczeństwa wewnętrznego państwa. Rodzaje i formy zagrożeń bezpieczeństwa wewnętrznego. Polityczne uwarunkowania bezpieczeństwa wewnętrznego. Instytucjonalny system bezpieczeństwa wewnętrznego. Współdziałanie podmiotów bezpieczeństwa wewnętrznego z Siłami Zbrojnymi RP w warunkach sytuacji nadzwyczajnych. Rola i zakres działania ministra spraw wewnętrznych w systemie bezpieczeństwa wewnętrznego Rzeczypospolitej Polskiej. Prywatne podmioty w organizacji bezpieczeństwa wewnętrznego.	BN1A_W05 BN1A_W08 BN1A_U02 BN1A_U04 BN1A_K06

7.	Podstawy strategii bezpieczeństwa	5	Geneza i rozwój strategii bezpieczeństwa. Strategia jako kategoria bezpieczeństwa - pojęcie, istota, treść, podstawowe kategorie strategiczne, środki, metody. Zarys rozwoju światowej i polskiej myśli strategicznej. System strategii państwa. Strategiczne wyzwania (zagrożenia, szanse i ryzyko) dla bezpieczeństwa Polski. Strategia bezpieczeństwa UE i koncepcje strategiczne NATO. Świat XXI wieku – wizje i prognozy przyszłości. Wybrane problemy zarządzania strategicznego.	BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W06 BN1A_W08 BN1A_U04 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K04
8.	Bezpieczeństwo państwa	5	Globalizacja a środowisko bezpieczeństwa. Pojęcie i istota bezpieczeństwa państwa. Podmioty bezpieczeństwa i ich ewolucja. Podstawy bezpieczeństwa międzynarodowego. Bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne, jego składniki i uwarunkowania. Negatywne zjawiska społeczne wpływające na bezpieczeństwo państwa. Zagrożenia militarne i niemilitarne. Główne organy, instytucje i podmioty zapewniające bezpieczeństwo zewnętrzne i wewnętrzne państwa.	BN1A_W04 BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_U04 BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K03 BN1A_K05 BN1A_K06
9.	Bezpieczeństwo Unii Europejskiej	5	Geneza i rozwój integracji w ramach Wspólnot i Unii Europejskiej. Współpraca państw członkowskich w zakresie bezpieczeństwa przed traktatem z Maastricht. Uregulowania prawne w zakresie polityki zagranicznej i bezpieczeństwa. Polityka zagraniczna i bezpieczeństwa po traktacie z Maastricht. Wspólna Polityka Bezpieczeństwa i Obrony. Strategie bezpieczeństwa UE. Przestrzeń wolności, bezpieczeństwa i sprawiedliwości UE (m.in. współpraca wymiarów sprawiedliwości w sprawach karnych, współpraca sądowa w sprawach cywilnych). Bezpieczeństwo wybranych aspektów funkcjonowania Unii Europejskiej.	BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_W07 BN1A_W08 BN1A_U02 BN1A_U04 BN1A_U05 BN1A_K01 BN1A_K06
10.	Instytucjonalizm bezpieczeństwa międzynarodowego	2	Historyczne instytucje bezpieczeństwa sojuszniczego w Europie. Unia Europejska w systemie bezpieczeństwa Europy. Rola organizacji międzynarodowych w kształtowaniu bezpieczeństwa. Instytucja bezpieczeństwa sojuszniczego. NATO – geneza, działalność, struktura, koncepcje strategiczne i doktryny. Międzynarodowe sądy – m.in. Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości i Stały Trybunał Rozjemczy.	BN1A_W01 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U04

				BN1A_K04 BN1A_K06
11.	Prawne aspekty bezpieczeństwa i porządku publicznego	3	Zdefiniowanie terminów prawnych „bezpieczeństwo publiczne” i „porządek publiczny”. Prawo do bezpieczeństwa w Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Kompetencje konstytucyjnych organów władzy wykonawczej w zakresie bezpieczeństwa państwa. Bezpieczeństwo w działaniach terenowej administracji publicznej. Ochrona bezpieczeństwa i porządku publicznego w prawie administracyjnym.	BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_U02 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K03
12.	Bezpieczeństwo ekonomiczne	3	Teoretyczne podstawy bezpieczeństwa ekonomicznego. Wewnętrzne i zewnętrzne przyczyny zagrożenia bezpieczeństwa ekonomicznego. Bezpieczeństwo finansowe. Bezpieczeństwo surowcowe. Bezpieczeństwo energetyczne. Agresja ekonomiczna. Bezpieczeństwo w zakresie dostępu do żywności i czystej wody. Nowe zagrożenia i wyzwania dla bezpieczeństwa ekonomicznego. Działalność państw i organizacji międzynarodowych w celu zapewnienia bezpieczeństwa ekonomicznego i przeciwdziałania potencjalnym zagrożeniom. Analiza i ewolucja poziomu bezpieczeństwa ekonomicznego w Polsce i Unii Europejskiej na wybranych przykładach.	BN1A_W02 BN1A_W04 BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_U02 BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K03 BN1A_K06
13.	Bezpieczeństwo społeczne	3	Bezpieczeństwo społeczne w systemie bezpieczeństwa narodowego. System bezpieczeństwa społecznego III RP. Uwarunkowania bezpieczeństwa społecznego w Polsce. Zagrożenia mające wpływ na bezpieczeństwo społeczne. Współczesne zagrożenia społeczne i metody ich minimalizacji. Bezpieczeństwo społeczne w Unii Europejskiej.	BN1A_W03 BN1A_W05 BN1A_W09 BN1A_U02 BN1A_U07 BN1A_K06

14.	Bezpieczeństwo militarne	3	Podstawowe kategorie z zakresu bezpieczeństwa militarne. Ewolucja zjawiska walki zbrojnej i konfliktu zbrojnego. Współczesne zagrożenia bezpieczeństwa związane z użyciem sił militarnej. Rola siły militarnej w polityce bezpieczeństwa państw w XXI wieku. Wojskowa i cywilna organizacja bezpieczeństwa RP. Rola Sił Zbrojnych RP w systemie zarządzania kryzysowego. Główne kierunki transformacji sił zbrojnych, aktualne wyzwania, szanse i zagrożenia w sferze bezpieczeństwa militarne. Organizacja Sił Zbrojnych RP. Organizacja systemu dowodzenia siłami zbrojnymi w czasie pokoju, kryzysu i wojny. Międzynarodowe instytucje bezpieczeństwa militarne.	BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W06 BN1A_U03 BN1A_U05 BN1A_U08 BN1A_K02 BN1A_K03 BN1A_K06
15.	Metodologia badań społecznych	4	Metodologia w obszarze nauk społecznych. Typy problemów badawczych i podejść. Narzędzia poznania nomologicznego (definicje, zmienne, wskaźniki, korelacje, zw. przyczynowo-skutkowe, analiza, synteza). Klasyfikacja metod i technik badawczych. Metody, techniki ilościowe i jakościowe.	BN1A_W11 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U06 BN1A_K02 BN1A_K04
16.	Technologiczne podstawy bezpieczeństwa	3	Pojęcie bezpieczeństwa technologicznego. Nowoczesne technologie wojskowe a poziom bezpieczeństwa państwa. Wpływ rozwoju technologicznego i wyścigu zbrojeń na bezpieczeństwo międzynarodowe i układ sił na świecie. Postęp technologiczny jako czynnik rozwoju gospodarczego i unowocześnienia sił zbrojnych. Współpraca przemysłu zbrojeniowego z zapleczem badawczo-rozwojowym pracującym na rzecz obronności. Nowe technologie. Współpraca międzynarodowa w zakresie wspólnych prac badawczo-rozwojowych i transferu technologii. Profesjonalizacja sił zbrojnych jako jedna z konsekwencji rozwoju nowych technologii wojskowych.	BN1A_W02 BN1A_W04 BN1A_W06 BN1A_U02 BN1A_U04 BN1A_U05 BN1A_K03 BN1A_K06

17.	Międzynarodowe prawo konfliktów zbrojnych	4	Geneza, rozwój, stan obecny międzynarodowego prawa humanitarnego. Status, zasady traktowania oraz ochrony jeńców wojennych. Uregulowania dotyczące tworzenia odpowiednich warunków dla jeńców wojennych. Postępowania sądowe wobec jeńców wojennych. Status prawny i zasady traktowania osób cywilnych w trakcie konfliktów zbrojnych. Ochrona osób cywilnych. Metody oraz środki prowadzenia działań zbrojnych. Dopuszczalne cele wojskowe. Analiza ograniczeń w sposobach prowadzenia walki zbrojnej. Uwarunkowania prawne dotyczące środków bojowych oraz doboru celów w działaniach zbrojnych. Karanie zbrodni międzynarodowych. Konwencja genewska i haska wobec zbrodni międzynarodowych. Międzynarodowy Trybunał Karny. Karanie zbrodni wojennych popełnianych podczas konfliktów zbrojnych o charakterze niemiędzynarodowym.	BN1A_W02 BN1A_W04 BN1A_W05 BN1A_W07 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K04
18.	Cyberbezpieczeństwo	3	Podstawowe definicje: społeczeństwo informacyjne, zagrożenia cyberprzestrzeni i świata wirtualnego, media społecznościowe, wirusy. Rozwój i ewaluacja zagrożeń tradycyjnych i cyfrowych na przestrzeni lat. Charakterystyka oraz rodzaje zagrożeń i ich diagnoza. Wirusy i złośliwe oprogramowanie oraz mechanizmy zabezpieczające i obronne w komputerach oraz urządzeniach mobilnych. Rodzaje i konfiguracja urządzeń teleinformatycznych wspierających bezpieczeństwo sieci. Audyty bezpieczeństwa, testy oraz procedury i usługi ochrony danych w sieci.	BN1A_W06 BN1A_U03 BN1A_U07 BN1A_K05
19.	Polityka i strategia bezpieczeństwa wybranych państw	2	Geneza i rozwój strategii jako nauki, sztuki i praktyki. Główne determinanty polityki i strategii bezpieczeństwa państwa. Strategia jako kategoria bezpieczeństwa: pojęcie, istota, treść, podstawowe kategorie strategiczne, środki, metody. Zarys rozwoju światowej i polskiej myśli strategicznej. Strategiczne wyzwania (zagrożenia, szanse i ryzyko) dla bezpieczeństwa wybranych państw. Kierunki polskiej polityki bezpieczeństwa wobec zdiagnozowanych i prognozowanych wyzwań. Instrumenty i mechanizmy polityki bezpieczeństwa (sojusze dwustronne, mechanizmy wielostronne, operacje pokojowe, rozbrojenie). Analiza i ocena zapisów dokumentów strategicznych wybranych państw.	BN1A_W02 BN1A_W07 BN1A_W11 BN1A_U02 BN1A_U04 BN1A_U06 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K03

20.	Służby specjalne	4	Organizacja i struktura służb specjalnych w państwach demokratycznych. Miejsce i rola służb specjalnych w systemie bezpieczeństwa państwa. Podstawy prawne funkcjonowania służb specjalnych w Polsce. Kontrola i nadzór nad funkcjonowaniem służb specjalnych. Służby specjalne w Polsce i wybranych państwach świata. Przykłady działań służb specjalnych. Służby specjalne w państwach niedemokratycznych.	BN1A_W01 BN1A_W04 BN1A_W08 BN1A_U02 BN1A_U04 BN1A_K02 BN1A_K06
21.	Przestępczość transnarodowa	4	Przestępczość transnarodowa – pojęcie, czynniki sprzyjające. Przestępczość zorganizowana – pojęcie, cechy. Mafia – istota, przykłady grup. Geneza międzynarodowej przestępczości zorganizowanej. Koncentracja działań grup przestępczych. Struktura organizacji przestępczych. Bezpieczeństwo transgraniczne Polski. Współpraca transgraniczna w walce z przestępczością zorganizowaną. Instytucje zajmujące się przeciwdziałaniem przestępczości zorganizowanej w Polsce i na świecie. Analiza wybranych grup przestępczych, ich profilu oraz struktury. Motywy działania przestępczości transgranicznej. Programy, systemy oraz narzędzia służące przeciwdziałaniu przestępczości transgranicznej.	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_K04 BN1A_K06
22.	Bezpieczeństwo energetyczne	1	Pojęcie, istota i zakres przedmiotowy bezpieczeństwa energetycznego. Miejsce bezpieczeństwa energetycznego w bezpieczeństwie ekonomicznym. Instrumenty zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego. Globalne oraz lokalne zagrożenia dla bezpieczeństwa energetycznego. Bezpieczeństwo energetyczne w Polsce i jego ewolucja. Polityka Polski w zakresie zapewnienia bezpieczeństwa energetycznego. UE a bezpieczeństwo energetyczne. Konflikty i kryzysy energetyczne. Odnawialne źródła energii a bezpieczeństwo energetyczne. Wyzwania dla bezpieczeństwa energetycznego.	BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W06 BN1A_U02 BN1A_U05 BN1A_U07 BN1A_K03 BN1A_K05
23.	Bezpieczeństwo kulturowe	1	Aspekty pojęciowe bezpieczeństwa kulturowego. Kulturowy wymiar bezpieczeństwa. Kultura w polityce zagranicznej państw. Kulturowe podłoże konfliktów międzynarodowych. Działalność i specyfika organizacji międzynarodowych działających w sferze bezpieczeństwa kulturowego.	BN1A_W02 BN1A_W08 BN1A_W10 BN1A_U01 BN1A_U03 BN1A_K01 BN1A_K05

24.	Logistyka bezpieczeństwa	3	Geneza i rozwój logistyki w sferze bezpieczeństwa. Koncepcja logistyki bezpieczeństwa na tle paradygmatu logistyki. Procesy i systemy logistyczne w sferze bezpieczeństwa. Identyfikacja i charakterystyka poszczególnych form logistyki bezpieczeństwa oraz ich potencjału. Infrastruktura logistyczna w sferze bezpieczeństwa i obronności.	BN1A_W02 BN1A_W06 BN1A_U03 BN1A_U06 BN1A_K06
3. PRZEDMIOTY DO WYBORU:				
1.	Grupa przedmiotów z zakresu: <i>System bezpieczeństwa RP</i>	58	Ochrona ludności w czasie konfliktów zbrojnych Polityka i strategia bezpieczeństwa narodowego RP Bezpieczeństwo informacyjne Organizacja systemów ratownictwa Zarządzanie kryzysowe Patologie społeczne Zarządzanie bezpieczeństwem RP System ochronny RP Ekonomika obronności System penitencjarny w Polsce System obronny RP Polska w systemie bezpieczeństwa euroatlantyckiego Ochrona infrastruktury krytycznej Asymetria zagrożeń bezpieczeństwa Seminarium licencjackie	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W04 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_W08 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U05 BN1A_U06 BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K03 BN1A_K04 BN1A_K05 BN1A_K06

2.	<p>Grupa przedmiotów z zakresu: Zarządzanie kryzysowe i ochrona ludności</p>	58	<p>Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych Media i komunikacja w stanach zagrożeń Rodzaje zagrożeń i sposoby ich rozpoznawania System zarządzania kryzysowego RP Bezpieczeństwo ekologiczne Bezpieczeństwo ekologiczne Ochrona granic RP Infrastruktura krytyczna Zarządzanie kryzysowe w UE i NATO Logistyka w sytuacjach kryzysowych Planowanie cywilne Psychologia zagrożeń Negocjacje Organizacja systemów ratownictwa Analiza ryzyka Seminarium licencjackie</p>	<p>BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W04 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_W08 BN1A_W09 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U05 BN1A_U06 BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K03 BN1A_K04 BN1A_K05 BN1A_K06</p>
3.	<p>Grupa przedmiotów z zakresu: Bezpieczeństwo UE</p>	58	<p>Ochrona danych osobowych i informacji niejawnych Współpraca międzynarodowa UE Współpraca UE–NATO Prawo europejskie Współpraca służb bezpieczeństwa europejskiego Instytucje i agencje bezpieczeństwa UE Migracje</p>	<p>BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W03 BN1A_W04 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_W07 BN1A_W08</p>

			<p> Bezpieczeństwo informacyjne Human Security a bezpieczeństwo Zarządzanie kryzysowe w UE Zagrożenia hybrydowe Transparencja granic (Schengen, ochrona granic) Przepięczność zorganizowana w UE Terroryzm Seminarium licencjackie </p>	<p> BN1A_W09 BN1A_W10 BN1A_W11 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U05 BN1A_U06 BN1A_U07 BN1A_U08 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K03 BN1A_K04 BN1A_K05 BN1A_K06 </p>
GRUPA PRZEDMIOTÓW FAKULTATYWNYCH				

GRUPA PRZEDMIOTÓW FAKULTATYWNYCH I	12	Podstawy prawa karnego Podstawy prawa wykroczeń Bezpieczeństwo ruchu drogowego Socjologia bezpieczeństwa	BN1A_W01 BN1A_W02 BN1A_W05 BN1A_W06 BN1A_W09 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K02 BN1A_K03 BN1A_K04
GRUPA PRZEDMIOTÓW FAKULTATYWNYCH II	12	Podstawy prawa karnego Podstawy prawa wykroczeń Kryminologia Resocjalizacja	BN1A_W02 BN1A_W06 BN1A_W09 BN1A_W10 BN1A_U01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_U04 BN1A_U07 BN1A_K01 BN1A_K03 BN1A_K04 BN1A_K05 BN1A_K06

PRAKTYKI (wymiar, zasady i forma):	5	Praktyki odbywają się na czwartym semestrze studiów w wymiarze 120 godzin. Program praktyki obejmuje zapoznanie się studenta z: instytucją; zakresem działalności jednostki organizacyjnej, w której odbywana jest praktyka; strukturą organizacyjną instytucji i podziałem zadań między jej jednostki organizacyjne; regulaminem, na podstawie którego jednostka realizuje swoje zadania; zasadami zarządzania i organizacją pracy; zapoznaniem się z obowiązkami na wybranych stanowiskach merytorycznie związanych z kierunkiem studiów i wykonywaniem przydzielonych zadań w zakresie określonym w ramowym programie studiów. Studenci mogą odbywać praktyki w jednostkach, których działanie związane jest z szeroko pojmowanymi kwestiami bezpieczeństwa. Wymienić w tym kontekście można służby mundurowe, instytucje administracji publicznej, jak również podmioty gospodarcze.	BN1A_W01 BN1A_U02 BN1A_U03 BN1A_K03 BN1A_K05
razem	180		

Studentów studiów stacjonarnych obowiązują zajęcia z wychowania fizycznego w wymiarze 60 godzin, zajęciom tym nie przypisuje się punktów ECTS.

Ponadto studentów obowiązują następujące zajęcia dydaktyczne, którym nie przypisuje się punktów ECTS:

- 1) **szkolenie dotyczące bezpiecznych i higienicznych warunków kształcenia, w wymiarze 4 godzin, w zakresie uwzględniającym specyfikę kształcenia w uczelni i rodzaj wyposażenia technicznego wykorzystywanego w procesie kształcenia;**
- 2) **szkolenie biblioteczne w wymiarze 2 godzin;**
- 3) **pierwsza pomoc przedmedyczna w wymiarze 4 godzin.**

Ponadto studenci obcokrajowcy odbywają zajęcia z języka polskiego w wymiarze 4 ECTS.

14. **SPOSOBY WERYFIKACJI I OCENY EFEKTÓW UCZENIA SIĘ OSIĄGNIĘTYCH PRZEZ STUDENTA W TRAKCIE CAŁEGO CYKLU KSZTAŁCENIA:**

Prowadzący określa szczegółowe efekty uczenia się i formę ich weryfikacji, a następnie umieszcza je w karcie przedmiotu. Osiągnięcie wszystkich efektów uczenia się określonych dla poszczególnych zajęć oznacza realizację założonej koncepcji kształcenia na prowadzonym kierunku i uzyskanie efektów kierunkowych (osiągnięcie sylwetki absolwenta). Weryfikacja i ocena efektów uczenia się osiągniętych przez studenta w trakcie całego cyklu kształcenia odbywa się poprzez:

- 1) **proces dyplomowania** - poprzez prace dyplomowe weryfikuje się zakładane efekty uczenia się. Oceniane są one przez promotora i recenzenta;

- 2) **praktyki studenckie** - efekty uczenia się uzyskiwane przez praktyki studenckie są dopełnieniem koncepcji kształcenia. Studenci uzupełniają zdobytą w trakcie uczenia się wiedzę (także umiejętności i kompetencje) o jej praktyczne aspekty. Weryfikacja efektów następuje zgodnie z regulaminem praktyk na kierunku Bezpieczeństwo narodowe;
- 3) **wymianę międzynarodową studentów** - weryfikacja efektów uczenia się odbywa się dzięki uzyskiwaniu informacji od studentów dotyczącej posiadanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych w kontekście pobytu w uczelni partnerskiej;
- 4) **osiągnięcia kół naukowych** - informacja zwrotna uzyskiwana jest poprzez recenzje zewnętrzne (publikacje naukowe, wystąpienia na konferencjach, przyznawane stypendia Rektora i Ministra);
- 5) **badanie losów absolwentów** - poprzez uzyskiwanie od nich informacji zwrotnych z zakresu uzyskanej wiedzy, umiejętności i kompetencji społecznych i ich przydatności na rynku pracy;
- 6) **badanie opinii pracodawców** - weryfikacja efektów uczenia się odbywa się w drodze: opiniowania przez pracodawców programów studiów, w tym zakładanych efektów uczenia się i metod ich weryfikowania, szczególnie dotyczących kształcenia praktycznego; przekazywania informacji o przydatności uzyskiwanych w trakcie studiów efektów uczenia się w ramach wykonywanej przez absolwenta pracy zawodowej.

Dodatkowo podstawą oceny realizacji efektów uczenia się w trakcie studiów są:

- 1) **prace etapowe** - realizowane przez studenta takie jak: kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, referaty, prezentacje, case studies. Kolokwia, sprawdziany, prace zaliczeniowe, projekty, jak też inne dodatkowe sposoby zaliczenia przeprowadzane są według instrukcji przygotowanej przez prowadzącego zajęcia;
- 2) **egzamin z przedmiotu** - pytania przygotowane do egzaminu nie powinny wychodzić poza treści zawarte w karcie przedmiotu realizowane w ramach wykładu. Student ma prawo do uzasadnienia przez prowadzącego otrzymanej na egzaminie oceny.
Forma egzaminu: ustna, pisemna, testowa lub praktyczna określana jest przez prowadzącego wykład i zawarta w karcie przedmiotu.
 - a) **egzamin ustny** powinien być przeprowadzany w obecności innych studentów lub pracowników. Co najmniej dwa tygodnie przed terminem egzaminu prowadzący przekazuje studentom w formie pisemnej zagadnienia egzaminacyjne. Ich odbiór jest potwierdzany przez przedstawiciela studentów,
 - b) **egzamin pisemny** może być organizowany w formie testowej lub opisowej. Egzamin przeprowadza się w sali dydaktycznej, w której jest możliwe właściwe rozlokowanie studentów, zapewniające komfort pracy i jej samodzielność. Prowadzący egzamin ma prawo przerwać lub unieważnić egzamin w sytuacji gdy praca studenta nie jest samodzielna (student korzysta z niedopuszczonych materiałów, urządzeń i z pomocy innych osób).
- 3) **zaliczenie i zaliczenie z oceną** - prowadzący zajęcia określa kryteria oceny, podaje jej składowe i uzasadnia w sposób opisowy ocenę otrzymaną przez studenta na zaliczeniu.

Formy i metody prowadzenia zajęć oraz kryteria oceny i jej składowe określa karta przedmiotu. Wszystkie formy weryfikacji osiągnięć studenta uzyskanych w ramach zajęć w danym semestrze odnotowuje się w kartach okresowych osiągnięć studenta.